

EBA/GL/2019/03

6. märts 2019

Suunised

EBA/GL/2019/03

6. märts 2019

Suunised majanduslanguse puhuks sobiva makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta (edaspidi „majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamine“)

1. Järgimis- ja aruandluskohustus

Käesolevate suuniste staatus

1. Käesolev dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010¹ artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse Euroopa Pangandusjärelevalve seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk kuidas tuleks liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Suuniste adressaadiks olevad määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punktis 2 määratletud pädevad asutused peaksid suuniseid järgima, kaasates need sobival viisil oma tavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi) ka siis, kui suunised on mõeldud eelkõige finantseerimisasutustele.

Aruandluskohustus

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le ([pp.kk.aaaa]), kas nad järgivad või kavatses järgida käesolevaid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtjaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleks saata EBA veebilehel avaldatud vormil aadressil compliance@eba.europa.eu, märkides viite EBA/GL/2019/03. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimisi teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutustest tuleb EBA-le teada anda.
4. Kooskõlas artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated Euroopa Pangandusjärelevalve veebilehel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1093/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisu, kohaldamisala ja mõisted

Sisu

5. Käesolevates suunistes täpsustatakse nõuded, mida kohaldatakse majanduslanguse puhuks sobiva makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamisele vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 III osa II jaotise 3. peatüki 6. jaole, kõnealuse määruse artiklile 181 ja EBA 21. juuli 2016. aasta regulatiivsete tehniliste standardite lõplikule eelnõule sisereitingutel põhineva hindamismetoodika kohta EBA/RTS/2016/03 [sisereitingute meetodil põhinevat hindamismetoodikat käsitlevad regulatiivsed tehnilised standardid] ning EBA 16. novembri 2018. aasta regulatiivsete tehniliste standardite lõplikule eelnõule majanduslanguse üksikasjade kohta EBA/RTS/2018/04 [regulatiivsed tehnilised standardid majanduslanguse kohta]. Neid suuniseid tuleks käsitleda EBA muudatusena, mida kohaldatakse makseviivituse tõenäosuse hindamisele, makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamisele ja makseviivituses olevate riskipositsioonide käsitlemisele EBA/GL/2017/16 [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära kohta], mis avaldati 20. novembril 2017.

Kohaldamisala

6. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 III osa II jaotise 3. peatükiga seoses sisereitingute meetodiga kõigile makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangutel põhinevatele meetoditele. Majanduslanguse puhuks sobivate makseviivitusest tingitud kahjumäära sisehinnangute kasutamisele käesolevate suuniste kohaselt on vaja saada järelevalveasutuse heakskiit kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 144. Käesolevad suunised ei kohaldu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 157 kohaselt omavahendite nõuete arvutamisele lahjendusriski puhul.

Adressaadid

7. Käesolevad suunised on suunatud määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõike 2 punktis i määratletud pädevatele asutustele ja määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõikes 1 määratletud finantseerimisasutustele.

Mõisted

8. Kui ei ole sätestatud teisiti, on kõikidel määruses (EL) nr 575/2013 ja direktiivis 2013/36/EL ning [EBA suunistes makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära kohta] kasutatud ja määratletud mõistetel sama tähendus ka käesolevates suunistes. Lisaks kasutatakse käesolevates suunistes järgmisi mõisteid.

Majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära kvantifitseerimine	Majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära kvantifitseerimine hõlmab kõiki selle kahjumäära kvantifitseerimisega seotud elemente, sealhulgas kalibreerimiseesmärgi kvantifitseerimine, majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangute kvantifitseerimine reitinguklassi või kogumi tasandil ning konservatiivsusmarginaali kvantifitseerimine.
Majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära kalibreerimine	Mõiste „majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära kalibreerimine“ osutab käesolevate suuniste kontekstis kalibreerimiseesmärgi kvantifitseerimisele asjakohasel tasandil.
Majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud	Need on majanduslanguse puhuks sobivad makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud reitinguklassi või kogumi tasandil pärast kalibreerimist, kuid enne konservatiivsusmarginaali kohaldamist.

3. Rakendamine

Kohaldamise alguskuupäev

9. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021. Finantseerimisasutused peaksid lisama käesolevate suuniste nõuded selleks ajaks oma reitingusüsteemidesse, kuid pädevad asutused võivad üleminekut enda äranägemisel kiirendada.

Käesolevate suuniste esmakordne kohaldamine

10. Finantseerimisasutuse sisevalideerimise funktsiooni täitja peab käesolevate suuniste kohaldamise tulemusel reitingusüsteemides tehtavaid muudatusi järjepidevalt kontrollima vastavalt EBA 21. juuli 2016. aasta regulatiivsete tehniliste standardite lõplikule eelnõule sisereitingutel põhineva hindamismetoodika kohta EBA/RTS/2016/03 [sisereitingute meetodil põhinevat hindamismetoodikat käsitlevad regulatiivsed tehnilised standardid] ja muutuste klassifikatsioonile kooskõlas komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 529/2014/11.
11. Finantseerimisasutused, kes peavad kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 143 lõikega 3 ning määrusega (EL) nr 529/2014 saama pädevatelt asutustelt eelneva loa, et teha reitingusüsteemidesse käesolevate suuniste lõikes 9 osutatud tähtjaks esmakordseks sisseviimiseks vajalikud muudatused, peavad asjaomaste pädevate asutustega leppima kokku vastava eelneva loa taotluse esitamise lõpptähtaja.

12. Enne kõnealuste suuniste kohaldamist tuleb finantseerimisasutustel tuvastada asjakohased majanduslangusperioodid vaatlusaluse riskipositsiooni tüübi kohta vastavalt EBA esitatud [regulatiivsetele tehnilistele standarditele majanduslanguse kohta]. Suuniseid kohandatakse asjakohasel juhul, kui regulatiivsed tehnilised standardid majanduslanguse kohta on avaldatud lõpliku versioonina Euroopa Liidu Teatajas.

4. Üldnõuded majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamisele

13. Majanduslanguse puhuks sobivate makseviivitusest tingitud kahjumäärade kvantifitseerimiseks peavad finantseerimisasutused kohaldama kõiki asjakohaseid määratlusi ja nõudeid, mis on sätestatud EBA 20. novembri 2017. aasta suuniste (makseviivituste tõenäosuse hindamise, makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise ja makseviivituses olevate riskipositsioonide käsitlemise kohta) (EBA/GL/2017/16) (EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta) jagudes 4, 6, 7, 8 ja 9.
14. Lisaks lõikele 13 tuleb finantseerimisasutustel majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära kvantifitseerimiseks kohaldada järgmisi nõudeid, mis on omased majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangutele reitinguklassi või kogumi järgi:
- (a) majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära kalibreeritakse vähemalt samal tasemel, kui see, millel finantseerimisasutused arvutavad vastava pikaajalise keskmise makseviivitusest tingitud kahjumäära, et kalibreerida makseviivitusest tingitud kahjumäär kooskõlas [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõikega 161;
 - (b) sama makseviivitusest tingitud kahjumäära mudeliga hõlmatud vahendite kogum jagatakse vajalikuks hulgaks erinevateks kalibreeritavateks segmentideks, kus igal kalibreeritaval segmendil on oluliselt erinev kahjuprofiil ja seetõttu võib sellele avalduda erinevatel majanduslangusperioodidel erinev mõju; selleks peaksid finantseerimisasutused vähemalt kaaluma selliste kalibreeritavate segmentide kasutuselevõtu sobivust, mis hõlmavad riskipositsiooni olulisi osi erinevates geograafilistes piirkondades, erinevates tööstussektorites ja jaekaubanduse riskipositsioonide kontekstis erinevaid tootetüüpe.
15. Kui finantseerimisasutused tuvastavad mitu majanduslangusperioodi vastavalt EBA esitatud majanduslangust käsitlevate regulatiivsete tehniliste standardite lõplikule eelnõule [regulatiivsed tehnilised standardid majanduslanguse kohta],

- (a) peavad finantseerimisasutused läbi viima kõik etapid järgmises järjestuses:
- (i) kalibreerima majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära iga tuvastatud majanduslangusperioodi kohta vastavalt jaole 4.3 iga kalibreeritava segmendi korral;
 - (ii) iga selle majanduslanguse perioodi kohta kohaldama hetkel mitte makseviivituses olevatele riskipositsioonidele arvatud majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnanguid, arvestades riskipositsiooni tüüpi ja kalibreerimise aega;
 - (iii) valima lõplikuks asjaomaseks majanduslangusperioodiks perioodi, mis toob kaasa kõrgeima keskmise majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära, sealhulgas lõplik konservatiivsusmarginaal, nagu on kehtestatud [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõikes 45, nende kehtivate makseviivituses mitteolevate riskipositsioonide vaatlusaluse kalibreeritava segmendi kohta, nagu on osutatud punktis ii. Finantseerimisasutused peaksid seejärel kasutama majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäärasid, mis põhinevad lõplikul asjaomasel majanduslangusperioodil iga kalibreeritava segmendi kohta, et vastata kapitalinõuete määruse lõike 181 punktile b;
 - (iv) juhul kui finantseerimisasutused saavad kalibreerida majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära vastavalt jaole 5 või 6 vähemalt ühe majanduslangusperioodi kohta, ent neil ei ole võimalik kvantifitseerida majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära vastavalt jaole 5 või 6 seoses ühe või mitme muu majanduslangusperioodiga, tuleb arvestada üksnes neid hinnanguid, mis põhinevad jaol 5 või 6, ning lisada asjakohane kategooria A konservatiivsusmarginaal kooskõlas [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõike 37 punktiga a majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära lõplikele hinnangutele, et hõlmata majanduslangusperioodid, mille puhul puuduvad piisavad ja asjakohased kahjuandmed mõju hindamiseks;
- (b) erandina lõike 15 punkti a alapunktist i ei pea finantseerimisasutused esitama majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära kalibreerimist vaatlusaluse kalibreeritava segmendi kohta [regulatiivsed tehnilised standardid majanduslanguse kohta] kohaselt tuvastatud majanduslangusperioodide kohta, kui finantseerimisasutused suudavad tõendada, et vastavad majandustegurid ei ole vaadeldava kalibreeritava segmendi jaoks asjakohased.

4.1 Majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära lõplike hinnangute suhtes kohaldatavad nõuded

16. Tagamaks, et majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäärasid kasutatakse siis, kui need on konservatiivsemad kui asjaomased pikaajalised keskmised makseviivitusest

tingitud kahjumäärad kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 181 lõige 1 punktiga b, tuleb finantseerimisasutustel kohaldada järgmist:

- (a) kui finantseerimisasutused kasutavad eri hindamismeetodeid pikaajalise keskmise makseviitusest tingitud kahjumäära ja majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära korral, võrdlevad nad kalibreerimiseks kasutatavaid lõplikke majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäärasid ning asjaomast lõplikku konservatiivsusmarginaali, nagu on sätestatud [EBA suunised makseviituse tõenäosuse ja makseviitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõikes 45, tasemel, mille kohaselt arvutatakse pikaajaline keskmine makseviitusest tingitud kahjumäär, et kalibreerida makseviitusest tingitud kahjumäära vastavalt [EBA suunised makseviituse tõenäosuse ja makseviitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõikele 161;
- (b) kui finantseerimisasutused kehtestavad ühtse makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangu, mis hõlmab pikaajalist keskmist makseviitusest tingitud kahjumäära hindamist ja sellele lisatud majanduslangusega seotud kohandust, tuleb neil tagada, et majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangute lõplik konservatiivsusmarginaal, nagu on sätestatud [EBA suunised makseviituse tõenäosuse ja makseviitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõikes 45, sisaldab ebakindlusi, mis tulenevad nii pikaajalisest keskmisest makseviitusest tingitud kahjumäära hindamisest kui ka majanduslanguse kohanduse arvutamisest.

17. Mudelite puhul, mille riskitegurid on majandustsükli suhtes tundlikud, tuleb finantseerimisasutustel tagada, et majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangud ei ole liiga tundlikud majandustsükli muutuste suhtes. Selleks peavad finantseerimisasutused tegema kõik järgmised toimingud:

- (a) analüüsima erinevust kehtiva portfelli riskipositsioonide jaotuses tehingupõhiste reitinguklasside või kogumite vahel või sobivate ajavahemike järel järjepidevate reitinguskaalade puhul ning kehtiva portfelli tõenäolist jaotust, võttes arvesse vastavalt lõikele 15 valitud asjaomase majanduslangusperioodi mõju;
- (b) juhul kui punktis a esitatud analüüsi tulemuseks on märkimisväärne erinevus, tuleb finantseerimisasutustel korrigeerida oma majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hinnanguid, et vähendada majanduslangusest tulenevat mõju omavahenditele vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 181 lõike 1 punktile b.

18. Finantseerimisasutused peavad võrdlema lõplikku majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära kontrollväärtusega, mis arvutatakse vastavalt jaole 8 asjakohase võrdlusandmete kogumi kohta ning vähemalt kalibreeritavate segmentide tasemel. Finantseerimisasutused peavad põhjendama mis tahes olulist erinevust majanduslanguse makseviitusest tingitud lõpliku kahjumäära ja kontrollväärtuse vahel.

19. Majanduslanguse makseviitusest tingitud lõpliku kahjumäära võrdlemisel kontrollväärtusega vastavalt lõikele 18 peavad finantseerimisasutused võtma arvesse kõiki järgmisi tegureid:

- (a) Oluline erinevus majanduslanguse makseviitusest tingitud lõpliku kahjumäära (millele lisandub lõplik konservatiivsusmarginaal, nagu on sätestatud [EBA suunised makseviituse tõenäosuse ja makseviitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõikes 45) ja kontrollväärtuse vahel on põhjendatud juhul, kui kontrollväärtusega tuvastatud kahjuperiood ei tulene – potentsiaalselt määratlemata – majanduslangusperioodist või juhul, kui erinevus tuleneb lõike 36 punkti b minimaalse konservatiivsusmarginaali nõudest, mille kohaselt põhineb majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäär jaos 7 esitatud meetodikal. Juhul kui peamine majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäär põhineb jaos 5 esitatud meetodikal, võivad finantseerimisasutused kasutada lõikes 27 esitatud mõjuhindangu alusel kogutud tõendusmaterjali.
- (b) Juhul kui majanduslanguse lõpliku makseviitusest tingitud kahjumäära ja kontrollväärtuse vahelist olulist erinevust ei saa põhjendada, tuleb finantseerimisasutustel majanduslangusega seotud makseviitusest tingitud kahjumäära kvantifitseerimist uuesti hinnata, tagamaks eelkõige, et majanduslangusperioodid on põhjalikult tuvastatud ja vaheparameetrite kasutamisel on asjaomase majanduslangusperioodi vaadeldud (jao 5 alusel) või hinnatud (jao 6 alusel) mõju vaheparameetritele piisavalt koondatud. Pärast seda, kui finantseerimisasutus on majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära kvantifitseerimist uuesti hinnanud ja kui leitakse, et meetodika on piisav, saab selgitada olulist erinevust kontrollväärtusest.

4.2 Majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hindamine makseviituses olevate riskipositsioonide korral

20. Majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hindamiseks makseviituses olevate riskipositsioonide korral peavad finantseerimisasutused kasutama sama majanduslangusperioodi, mis tuvastati asjaomaste makseviituses mitteolevate riskipositsioonide kohta.
21. Majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hindamiseks makseviituses olevate riskipositsioonide korral seoses lõikes 20 osutatud majanduslangusperioodiga peavad finantseerimisasutused tagama vastavuse järgmisega:
- (a) makseviitusest tingitud kahjumäära hindamise majanduslanguse komponent makseviituses olevate riskipositsioonide kohta, nagu on osutatud [EBA suunised makseviituse tõenäosuse ja makseviitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõike 193 punkti b alapunktis i, tuleb kvantifitseerida ühel alljärgnevalt nimetatud viisil:
- (i) kalibreerides majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära vaatlusaluste makseviituses olevate riskipositsioonide suhtes iga võrdlusaasta kohta vastavalt jaole 4.3, tuletades makseviitusest tingitud kahjumäära majanduslanguskomponendi makseviituses iga võrdlusaasta kohta, mis põhineb majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangute ja täpseima oodatava kahju määra hinnangu (EL_{BE}) vahelisel erinevusel, või

- (ii) kalibreerides esimesena majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära vastavalt jaole 4.3 vaatlusaluste makseviituses olevate riskipositsioonide suhtes makseviituse hetkel ja seejärel tuletades makseviitusest tingitud kahjumäära majanduslanguse komponendi makseviituse korral muudel võrdluskupäevadel, tuginedes majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangute ja EL_{BE} vahelistele erinevustele makseviituse hetkel.
- (b) Vastavuse tagamiseks lõike 21 punkti a alapunktiga ii võivad finantseerimisasutused kasutada makseviituses mitteolevate riskipositsioonidega seotud makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangute majanduslanguse komponenti selle asemel, et kasutada makseviituses olevate riskipositsioonidega seotud majanduslanguse komponenti, makseviituse hetkel, mil finantseerimisasutus saab esitada tõendusmaterjali, et selle tulemusena saadakse konservatiivsemad hinnangud.
- (c) Lõike 21 punkti b nõuete täitmiseks ja juhul, kui finantseerimisasutused kasutavad pikaajalise keskmise majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära puhul eri hindamismeetodeid vastavalt lõike 16 punktile a, võib tuletada makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangute majanduslangusega seotud komponendi makseviituses mitteolevate riskipositsioonide kohta, kaaludes majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hinnangute ja asjakohaste pikaajaliste keskmiste makseviitusest tingitud kahjumäärade vahelist erinevust, võttes arvesse [EBA suunised makseviituse tõenäosuse ja makseviitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõiget 193.

4.3 Majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hindamine vaadeldava majanduslangusperioodi kohta

- 22. Selleks et kalibreerida majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäär iga vaatlusaluse majanduslangusperioodi kohta, mis on tuvastatud vastavalt määrusele (EL) xx/xx [regulatiivsed tehnilised standardid majanduslanguse kohta], peavad finantseerimisasutused kasutama ühte kolmest lähenemisviisist, mis on sätestatud käesolevate suuniste jagudes 5, 6 ja 7, kooskõlas allpool esitatud lõigetes 23–25 toodud hierarhiaga.
- 23. Juhul kui finantseerimisasutustel on lõikes 27 sätestatud mõjuanalüüsi tegemiseks piisavad ja asjakohased kahjuandmed, tuleb neil kalibreerida majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäär vaatlusaluse majanduslangusperioodi suhtes vastavalt käesolevate suuniste jaole 5. Selleks tuleb finantseerimisasutustel tagada, et asjaomased kahjuandmed on kättesaadavad vaatlusaluse majanduslangusperioodi kohta ning samuti asjaomase perioodi kohta enne ja pärast vaatlusalust majanduslangusperioodi.
- 24. Juhul kui puuduvad piisavad ja asjakohased kahjuandmed, et hinnata vaatlusaluse majanduslangusperioodi mõju, ent sellegipoolest on võimalik kalibreerida majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära vaatlusaluse majanduslangusperioodi suhtes, kohaldades jaos 6 sätestatud lähenemisviisi, tuleb

finantseerimisasutustel kalibreerida majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäär vaatlusaluse majanduslangusperioodi suhtes vastavalt käesolevate suuniste jaole 6.

25. Juhul kui puuduvad piisavad ja asjakohased kahjuandmed, et hinnata vaatlusaluse majanduslangusperioodi mõju, ning samuti on võimatu kvantifitseerida majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära vaatlusalusel majanduslangusperioodil, kohaldades jaos 6 sätestatud lähenemisviisi, tuleb finantseerimisasutustel kalibreerida majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäär vaatlusaluse majanduslangusperioodi suhtes vastavalt käesolevate suuniste jaole 7.
26. Sõltumata lähenemisviisist, mida majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära kalibreerimiseks kasutatakse, tuleb finantseerimisasutustel järgida järgmisi põhimõtteid:
 - (a) Juhul kui kasutatud lähenemisviis hõlmab erinevate vaheparameetrite hindamist või analüüsi, tuleb majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära kalibreerimiseks kasutatavate vaheparameetrite koondamise puhul alustada parameetrist, mille puhul täheldatakse suurimat mõju vastavalt lõikele 27 või mida hinnatakse vastavalt lõikele 30, ning vajaduse korral lisatakse mis tahes täiendav mõju, mida täheldatakse või hinnatakse muude parameetrite kohta.
 - (b) Majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäärade hinnanguid ei tohi mõjutada täheldatud või hinnangulised rahavood, mis laekuvad märkimisväärselt pikema viivitusega kui on osutatud [EBA suunised makseviituse tõenäosuse ja makseviitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõikes 156 ja mis võivad pigem kajastada tõusutendentsi või paranenud majanduslikke tingimusi pärast majanduslangusperioodi.

5. Majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära hindamine vaadeldava mõju põhjal

27. Et kalibreerida majanduslanguse makseviitusest tingitud kahjumäära, mis põhineb vaatlusaluse majanduslangusperioodi mõjul, tuleb finantseerimisasutustel teostada asjaomase majanduslangusperioodi mõju analüüs kahjuandmete kohta, mis on seotud vaatlusaluse kalibreeritava segmendiga.
 - (a) Analüüs peab sisaldama vähemalt kõike järgnevat:
 - (i) tõendusmaterjal realiseerunud makseviitusest tingitud kahjumäärade kõrgendatud tasemete kohta, lähtudes vaatlusalusest majanduslangusperioodist ja võttes arvesse järgnevat:
 - (1) realiseerunud makseviitusest tingitud kahjumäärad tuleb arvutada keskmistena, mis on seotud kõikide makseviitustega, mis on toimunud

vaatlusalusel aastal ja mis on kas jõudnud sissenõudmise protsessi maksimaalse tähtajani vastavalt [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõikele 156 või on enne lõpetatud;

(2) kõikide selliste makseviivituses olevate riskipositsioonide lõpetamata tagasinõudemenetluste kohta, kus ei ole jõutud sissenõudmise protsessi maksimaalse tähtajani vastavalt lõikele 156 [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta], tuleb arvutada sissenõudmise marginaal iga aasta kohta pärast makseviivitust. Saadud sissenõudmise mustreid tuleb võrrelda makseviivitustega seotud sissenõudmise mustritega, mis on esitatud punktis 1, iga aasta kohta, mil on esinenud makseviivitus;

(ii) tõendusmaterjal vähenenud aastapõhiste tagasimaksete kohta tagasimakseallikatest, mis on asjakohased vaatlusaluse kalibreeritava segmendi kontekstis. Neid aastapõhiseid tagasimakseid tuleb analüüsida koos sundtäitmisega ja ilma sundtäitmiseta, kui see on asjakohane, ning sõltumata makseviivituse kuupäevast;

(iii) tõendusmaterjal selliste riskipositsioonide vähenenud arvu kohta, mis olid makseviivituses ja mille puhul taastus makseviivituses mitteoleva riskipositsiooni staatus eelnevalt määratletud fikseeritud horisontaalide piires kõikide makseviivituste puhul, mis toimusid vaatlusalusel aastal vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 lõikele 5; eelnevalt määratletud fikseeritud horisontaal peaks olema asjakohane vaatlusaluse riskipositsiooni suhtes;

(iv) tõendusmaterjal makseviivituse pikema aja kohta aastas, mis on seotud kõikide makseviivitustega vaatlusalusel aastal.

(b) Lõike 27 punktis a nõutud analüüsis võetakse arvesse nii paljusid punkte kui võimalik, kui on olemas piisavad asjakohased kahjuandmed. Vastasel juhul, kui igal aastal on kättesaadavad ainult vähesed asjakohased kahjuandmed, peavad finantseerimisasutused ühendama järjestikused vaatlusaastad, kuni need loovad analüüsi jaoks lisandväärtust.

(c) Lõike 27 punktides a ja b nõutud analüüsis võetakse arvesse võimalikku viivitust majanduslangusperioodi ja aja vahel, mil täheldatakse selle võimalikku mõju asjakohaste kahjuandmete puhul.

28. Lõikes 27 osutatud mõjuanalüüsi põhjal saadud tõendusmaterjali alusel tuleb finantseerimisasutustel kalibreerida majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäär, rakendades hindamismetoodikat, mis on kooskõlas mõjuanalüüsi tulemustega.

29. Kui lõike 27 kohaselt korraldatud mõjuanalüüs ei näita majanduslangusperioodi mõju finantseerimisasutuse asjakohastele kahjuandmetele selliselt, et keskmised vaatlusalused realiseerunud kahjud asjaomasel majanduslangusperioodil ei erine muudest majanduslikest tingimustest, võib finantseerimisasutus kasutada majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäärana pikaajalist keskmist makseviivitusest tingitud kahjumäära, mille suhtes kohaldatakse järgnevat:

- (a) finantseerimisasutus tagab ja dokumenteerib, et tuvastatud puudused ja konservatiivsusmarginaal, mida kohaldatakse vastavalt [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] jaole 4.4, hõlmavad kõiki ebakindluse täiendavaid elemente, mis on seotud tuvastatud majanduslangusperioodidega;
- (b) punkti a tähenduses tuleb finantseerimisasutusel eelkõige kontrollida, et vaatlusaluse majanduslangusperioodi suhtes ei ole tuvastatud ühtegi tõsisemat puudust kategooria A konservatiivsusmarginaalis vastavalt [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõike 37 punktile a ning et puuduvad täiendavad puudused või kohandused kategooria B konservatiivsusmarginaalis vastavalt [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõike 37 punktile b.

6. Majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamine hinnangulise mõju põhjal

30. Lõike 24 kohaldamisel peavad finantseerimisasutused kalibreerima majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära, kasutades ühte meetodit kahest, st lõikes 31 määratletud väärtuskärbete lähenemisviisi või lõikes 32 määratletud ekstrapolatsiooni lähenemisviisi või nende kahe kombinatsiooni. Enne majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangute kvantifitseerimist peavad finantseerimisasutused valima kõige asjakohasema meetodi, mis põhineb järgmisel:

- (a) vaatlusaluse majanduslangusperioodi mõju hindamise meetodi asjakohasus realiseerunud makseviivitusest tingitud kahjumäärade, vaheparameetrite või riskitegurite suhtes;
- (b) kui see on asjakohane, vajadus kasutada meetodite kombinatsiooni, tagamaks, et majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäärad asjaomase majanduslangusperioodi kohta kajastavad adekvaatselt majanduslanguse võimalikku mõju majandusliku kahju kõikide oluliste komponentide suhtes vastavalt [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] jaole 6.3.1 ja kooskõlas lõikes 26 sätestatud põhimõtetega.

Eelkõige tuleb väärtuskärbete lähenemisviisi pidada sobivaimaks eespool nimetatud eesmärkide puhul, mil tagatise liigiga seotud turuväärtus või vastav indeks on otsene või teisendatud sisend finantseerimisasutuse mudelisse makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta ning see on tuvastatud asjakohase majandusliku tegurina

vastavalt määruse (EL) nr xx/xxx [regulatiivsed tehnilised standardid majanduslanguse kohta] artiklile 2.

31. („Väärtuskärbete lähenemisviis“) Käesolevate suuniste tähenduses osutab „väärtuskärbete lähenemisviis“ meetodile, mille abil saab hinnata majanduslangusperioodi mõju realiseerunud makseviivitusest tingitud kahjumääradele, vaheparameetritele või riskiteguritele, mille puhul on üks või mitu majanduslikku tegurit, nagu on osutatud määruses (EL) xx/xx [regulatiivsed tehnilised standardid majanduslanguse kohta], otsesed või teisendatud sisendid makseviivitusest tingitud kahjumäära mudelisse ja kus selle hinnangu andmisel kohandatakse asjaomaseid sisendeid, et kajastada vaatlusaluse majanduslangusperioodi mõju. Eelkõige juhul, kui käsitletav majanduslik tegur on seotud vaatlusaluse majanduslangusperioodiga, peab väärtuskärbe põhinema majandusliku teguri kõige rangemal jälgimisel vastavalt määruse (EL) xx/xx [regulatiivsed tehnilised standardid majanduslanguse kohta] artiklis 3 sätestatud majanduslanguse raskusastme määratlusele.
32. („Ekstrapolatsiooni lähenemisviis“) Käesolevate suuniste kohaldamisel osutab „ekstrapolatsiooni lähenemisviis“ vaatlusaluse majanduslangusperioodi mõju hindamisele makseviivitusest tingitud kahjumäärade, vaheparameetrite või riskitegurite kohta juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- (a) juhul kui suudetakse tuvastada oluline sõltuvus realiseerunud makseviivitusest tingitud kahjumäärade, vaheparameetrite või riskitegurite (mida on keskmistatud asjaomaste perioodide kohta) ja majanduslike tegurite vahel, mis on valitud vastavalt määruse xx/xxx [regulatiivsed tehnilised standardid majanduslanguse kohta] artiklile 2 ja mis on asjakohased vaatlusaluse majanduslangusperioodi suhtes, põhinevad hinnangud keskmiste realiseerunud makseviivitusest tingitud kahjumäärade, vaheparameetrite või riskitegurite ekstrapoleeritud väärtustel, mis on seotud majanduslangusperioodi mõju kajastava perioodiga;
 - (b) juhul kui vaheparameetri või riskiteguri kohta ei leita statistiliselt olulist sõltuvust, nagu on kirjeldatud lõike 32 punktis a, võivad finantseerimisasutused vaheparameetri või riskiteguriga seotud vaatlusaluse majanduslangusperioodi mõju hinnata erinevast perioodist pärit vaadeldud andmete põhjal, mille puhul on täidetud kõik kolm järgmist tingimust:
 - (i) vähemalt need majandusliku kahju komponendid, millega selgitatakse majandusliku kogukahju suuremat osa, peavad olema hinnatud kas vastavalt väärtuskärbete lähenemisviisile lõikele 31 kohaselt või ekstrapolatsiooni lähenemisviisile lõike 32 punkti a kohaselt;
 - (ii) finantseerimisasutus on jälginud vaheparameetri või riskiteguri andmeid piisava aja jooksul, mis vastab vähemalt sellele perioodile, millele on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 181 lõike 1 punktis j või artikli 181 lõike 2 viimases alapunktis; see ajavahemik peab hõlmama perioodi, mille jooksul vaatlusaluse majanduslangusperioodi aluseks olevad majandustegurid näitavad negatiivseid majandustingimusi;
 - (iii) vaatlusalune vaheparameeter või riskitegur näitab madalat volatiilsust alapunktis ii osutatud ajavahemikel.

33. Juhul kui finantseerimisasutused on vaadelnud andmeid, mis hõlmavad majanduslangusperioodi ja kajastavad vastavate majanduslanguse tingimuste mõju vaheparameetritele või riskiteguritele, tuleb neil kasutada vaadeldud andmeid koos väärtuskärbete või ekstrapolatsiooni lähenemisviisiga, et kalibreerida majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäär asjaomase majanduslangusperioodi kohta vastavalt lõikele 30.
34. Juhul kui finantseerimisasutused kohaldavad vaheparameetrite või riskitegurite hindamiseks mõnd lõigetes 31–33 kirjeldatud lähenemisviisi, peavad nad tagama, et vaheparameetrite või riskitegurite vaheline sõltuvusstruktuur kajastub asjakohaselt nende vaheparameetrite või riskitegurite koondamises vastavalt lõikele 30.
35. Selleks et kajastada piisavate kahjuandmete puudumist, tuleb finantseerimisasutustel kvantifitseerida rangelt positiivne kategooria A konservatiivsusmarginaal vastavalt [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõike 37 punkti a alapunktile xi kõikide käesolevas jaos esitatud lähenemisviiside kohta. Eelkõige ekstrapoleerimise lähenemisviisi kohaldavad finantseerimisasutused:
- (a) peavad kvantifitseerima kategooria A konservatiivsusmarginaali nagu on osutatud lõike 32 punktis a, kasutades sobivat usaldusvahemikku, et väljendada ebakindlust seoses statistilise mudeliga, mida kasutatakse realiseerunud makseviivitusest tingitud kahjumäärade, vaheparameetrite või riskitegurite ja asjaomaste majandustegurite vahelise sõltuvuse kirjeldamiseks;
 - (b) peavad kvantifitseerima kategooria A konservatiivsusmarginaali, et analüüsida vaheparameetrit või riskitegurit, nagu on osutatud lõike 32 punktis b, võttes arvesse vaatlusaluse majanduslangusperioodi aluseks oleva(te) majandusteguri(te) väärtus(t)e, mis on tuvastatud vastavalt määruse xx/xxx [regulatiivsed tehnilised standardid majanduslanguse kohta] artiklile 3, ja lõike 32 punkti b alapunktis ii osutatud perioodidel täheldatud asjaomas(t)e majandusteguri(te) väärtus(t)e vahelist suhet.

7. Majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamine, mille korral vaadeldav või hinnanguline mõju ei ole kättesaadav

36. Juhul kui puuduvad asjaomased kahjuandmed, et hinnata vaatlusaluse majanduslangusperioodi mõju, ja samuti ei ole võimalik kalibreerida majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära asjaomase majanduslangusperioodi suhtes vastavalt käesolevate suuniste jaole 6, tuleb finantseerimisasutustel kvantifitseerida

majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäär mis tahes muu lähenemisviisi kaudu, mille suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:

- (a) nad peavad tagama, et asjakohane konservatiivsusmarginaal, mida kohaldatakse vastavalt [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] jaole 4.4.3, hõlmab kategooria A konservatiivsusmarginaali, mis on rangelt positiivne puuduvate andmete arvestamiseks;
- (b) nad peavad tagama, et majanduslanguse makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud, sealhulgas lõplik konservatiivsusmarginaal vaatlusaluse majanduslangusperioodi kohta, nagu on sätestatud [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] lõikes 45, on suurem kui miinimum või võrdne miinimumiga
 - vastavate pikaajaliste keskmiste makseviivitusest tingitud kahjumäärade vahel, millele lisandub 15 protsendipunkti ja
 - 105%.

Lisaks peaksid nad esitama pädevale asutusele nõuetekohase põhjenduse, et nad ei saa kalibreerida vaatlusaluse majanduslangusperioodi suhtes asjakohast majanduslanguse puhuks sobivat makseviivitusest tingitud kahjumäära, kohaldades käesolevate suuniste jagudes 5 ja 6 sätestatud lähenemisviise.

8. Kontrollväärtus

37. Finantseerimisasutused peavad arvutama kontrollväärtuse vastavalt järgmiste etappidele.

- (a) Kasutades kõiki olemasolevaid kahjuandmeid, tuleb finantseerimisasutustel valida kaks konkreetset aastat, mil majanduslik kahju oli kõige suurem:
 - (i) rühmitades kõik makseviivitused vastavalt aastale, mil makseviivitused esinesid;
 - (ii) arvutades kooskõlas alapunktiga i iga aasta kohta vaatlusalusel aastal esinenud makseviivituste kohta [EBA suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise kohta] jaos 6.3.1 määratletud majandusliku kogukahju suhte võrreldes asjaomaste krediitkohustuste maksmata kogusummaga makseviivituse hetkel;
 - (iii) valides kaks individuaalset aastat, kus majandusliku kogukahju aastane suhe maksmata kogusumma suhtes oli suurim (tuginedes alapunktile ii), nendeks kaheks individuaalseks aastaks, mil täheldatud majanduslik kahju oli suurim.
- (b) Finantseerimisasutused peavad arvutama kontrollväärtuse(d) vähemalt iga kalibreeritava segmendi kohta suurima täheldatud majandusliku kahjuga kahe

individuaalse aasta keskmiste realiseerunud makseviitusest tingitud kahjumäärade aritmeetilise keskmisena, nagu on tuvastatud lõike 37 punkti a alapunktis iii.